FÖRSLAG TILL BESLUT
2021-12-16 TRN 2021-0201

Tillväxt- och regionplanenämnden
Ärende 8

# Yttrande över Trafikverkets rapport Analys av alternativa modeller för färjetrafik till Gotland

Färjetrafiken är det absolut viktigaste transportsättet för gods- och persontransporter mellan Gotland och fastlandet. Färjetrafiken är att jämföra med en landsväg och måste ges goda och långsiktiga förutsättningar. Vår grundhållning är att staten behöver se till att personer och gods ska kunna transporteras mellan Gotland och fastlandet utan avgörande merkostnad.

Det innebär att man för att få en fungerande trafik måste ta hänsyn till hela resan – allt från turtäthet, trygga och säkra överfarter, rimliga priser, överfartstider och kopplingar till kollektivtrafiken på både Gotland och fastlandet. En så samhällsviktig funktion som färjetrafiken mellan Gotland och fastlandet bör ägas och drivas i statlig regi. På det sättet kan en omställning till fossilfri teknik göras oberoende av upphandlingsperioder.

Trafikverkets utredning utgår från att omställningen till en fossilfri färjetrafik inte får innebära någon merkostnad för staten. Alla de olika förslag som presenteras utgår från det. Det ger en utredning som bara innehåller olika typer av försämringar för Gotland. Dubblerade priser, långsammare färjor, andra fastlandshamnar eller en kombination av dessa.

Om förslagen genomfördes skulle effekterna för det gotländska samhället bli stora. Allt från förutsättningar för unga att delta i idrottstävlingar och läger till livsmedelsnäringens möjlighet att vara en del av den svenska livsmedelsförsörjningen skulle påverkas. Vi anser istället att det är självklart att kostnaden för omställningen ska finansieras solidariskt via staten. Kan staten lägga pengar på stöd till nybilsägare för att de ska välja miljöbilar så kan staten också se till att de grundläggande behoven av transporter mellan Gotland och fastlandet kan ske fossilfritt.

Det är orimligt att de grundläggande förutsättningarna ska kunna rivas upp och ifrågasättas i samband med varje upphandling. Det behöver finnas en långsiktighet och trygghet i att färjetrafiken inte plötsligt kan försämras. För att komma till rätta med det vill vi att Region Gotland och gotlänningarna får en helt annan insyn och roll i formandet av framtidens färjetrafik och att ett regelverk gällande kvalitet, prissättning, turtäthet, restider och miljö- och klimatanpassning av fartygen tas fram. Regelverket ska regelbundet uppdateras med grunden att förbättringar ska ske – men aldrig försämringar.

## Förslag till beslut

*att* texten ovan utgör Region Stockholms yttrande till Infrastrukturdepartementet över Trafikverkets rapport Analys av alternativa modeller för färjetrafik till Gotland